

MINISTERIE VAN LANDBOUW,
NATUURBEHEER EN VISSERIJ

18 november 1994

No. NBLF. 949511

Directie Natuur, Bos,
Landschap en Fauna

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ

BESLUIT:

Artikel 1

1. Als speciale beschermingszone in de zin van artikel 4, eerste lid, van de richtlijn van de Raad van Europese Gemeenschappen van 2 april 1979, inzake het behoud van de vogelstand, 79/409/EEG (Pb. EG L 103) worden de volgende gebieden aangewezen:
 - a. het op bijlage A van deze beschikking op kaart aangegeven gebied, bekend onder de naam "Eemmeer, Gooimeer en IJmeer";
 - b. het op bijlage B van deze beschikking op kaart aangegeven gebied, bekend onder de naam "Kwade Hoek".
2. De aanwijzingen, bedoeld in het eerste lid, gaan vergezeld van een toelichtende nota.

Artikel 2

Deze beschikking treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

's-Gravenhage, 18 november 1994

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER
EN VISSERIJ,
J.J. van Aartsen

Toelichting voor de Staatscourant

Artikel 4, eerste lid, van de richtlijn van de Raad van Europese Gemeenschappen van 2 april 1979, inzake het behoud van de vogelstand, 79/409/EEG (Pb. EG L 103), bepaalt dat voor de leefgebieden van de in bijlage I van de richtlijn vermelde vogelsoorten speciale beschermingsmaatregelen getroffen worden, opdat deze soorten daar waar zij nu voorkomen, kunnen voortbestaan en zich kunnen voortplanten.

De Lid-Staten dienen met name de naar aantal en oppervlakte voor de instandhouding van deze soorten meest geschikte leefgebieden als speciale beschermingszone aan te wijzen, waarbij rekening wordt gehouden met de bescherming die deze soorten behoeven. Gelijksoortige maatregelen dienen de Lid-Staten ingevolge artikel 4, tweede lid, van de richtlijn te nemen ten aanzien van de niet in bijlage I genoemde en geregeld voorkomende trekvogels.

Tot nog toe is in Nederland, sinds 1986, een achttiental gebieden aangewezen als speciale beschermingszone. In het Meerjarenprogramma Natuur en Landschap 1992-1996 wordt de aanwijzing als speciale beschermingszone van de bovengenoemde twee gebieden aangekondigd. Bij de onderhavige beschikking worden deze aangewezen. De in de beschikking genoemde kaarten en toelichtende nota's liggen ter inzage in de bibliotheek van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Bezuidenhoutseweg 73 te 's-Gravenhage.

Eemmeer, Gooimeer en IJmeer

Het gebied "Eemmeer, Gooimeer en IJmeer", bestaande uit drie deelgebieden, ligt in de provincies Utrecht, Noord-Holland en Flevoland, in de gemeenten Bunschoten, Zeewolde, Eemnes, Blaricum, Naarden, Huizen en Muiden. De oppervlakte beslaat bijna 1800 hectare. Het zijn overgebleven delen van de oorspronkelijke Zuiderzee, die na de afsluiting van de Zuiderzee en de drooglegging van de Flevopolders tussen het oude en het nieuwe land zijn uitgespaard. Het betreft het Eemmeer en de ondiepe delen van het Gooimeer en het IJmeer, inclusief oeverlanden.

In deze randmeren trad door verzoeting en de beschutte ligging verlanding op langs de oude kust. Plaatselijk zijn vrij brede oevervegetaties ontstaan. De oeverzones bestaan voornamelijk uit moerasvegetaties met slikranden.

Het open water van de randmeren is van grote betekenis als fourageer-, rust-, en ruigebied voor tal van watervogels, met name tijdens de najaarstrek en de winterperiode. De slikranden langs de kust zijn van belang als fourageergebied en slaapplek voor doortrekkende steltlopers. De moerasvegetaties en wilgenstruwelen zijn van groot belang als broedgebied.

Bestuur en beheer van "Eemmeer, Gooimeer en IJmeer" zijn gericht op bescherming en behoud van de natuurwaarden, waaronder de vogelkundige waarden, van het gebied. Dit komt onder meer tot uiting in de status "als kerngebied" en "natuurontwikkelingsgebied" in het Natuurbeleidsplan (1990), de aanwijzing als staats- en beschermd natuurmonument op grond van de Natuurbeschermingswet, de planologische aanduidingen in streek- en bestemmingsplannen en in het gevoerde beheer.

Kwade Hoek

Het gebied de "Kwade Hoek" ligt in de provincie Zuid-Holland en behoort tot het grondgebied van de gemeente Goedereede. Het gebied heeft een oppervlakte van ongeveer 825 ha en is in eigendom van de Staat; het aan de landzijde gelegen gedeelte van circa 375 ha is in beheer bij de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten. Het gebied ligt aan de Noordzee, bij de monding van het Haringvliet. De "Kwade Hoek" bestaat uit ondiepe zee en uit beweid schor en slikken, doorsneden door grillig verlopende kreken en vochtige, primaire duinvalleien met een brede strook jonge duintjes.

De "Kwade Hoek" kent door de afwisseling van duinen, schorren en slikken een rijke broedvogelstand. In de trektijd fourageren en rusten in de poelen en kreken, op het strand en op de droogvallende platen vaak steltlopers. In de herfst verzamelen zich hier grote groepen Lepelaars voor de najaarstrek. Het gebied is eveneens van belang als overwinteringsgebied voor ganzen.

Bestuur en beheer zijn gericht op de instandhouding en ontwikkeling van de natuurwaarden, waaronder de vogelkundige waarden, van het gebied. Dit komt onder meer tot uiting in het feit dat het gebied als "kerngebied" deel uitmaakt van de ecologische hoofdstructuur van Nederland zoals aangegeven in het Natuurbeleidsplan (1990), dat het gebied is aangemerkt als één van de vier gebieden met "accent natuur" in de beleidsconvenant "Integraal Beleidsplan Voordelta (1993)", in de planologische aanduidingen in streek- en bestemmingsplan en in het door de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten gevoerde beheer.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER
EN VISSERIJ,
J.J. van Aartsen

LNV

Aanwijzing speciale beschermingszone in het kader van de EG-Vogelrichtlijn

Beschikking waarbij een tweetal gebieden wordt aangewezen als Speciale beschermingszone in het kader van de EG-Vogelrichtlijn ('Eemmeer, Gooimeer en IJmeer' en 'Kwade Hoek').

18 november 1994/Nr. NBLF. 949511
Directie Natuur, Bos, Landschap en Fauna

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,

Besluit:

Artikel 1

1. Als speciale beschermingszone in de zin van artikel 4, eerste lid, van de richtlijn van de Raad van Europese Gemeenschappen van 2 april 1979, inzake het behoud van de vogelstand, 79/409/EEG (Pb. EG L 103) worden de volgende gebieden aangewezen:

- het op bijlage A van deze beschikking op kaart aangegeven gebied, bekend onder de naam 'Eemmeer, Gooimeer en IJmeer';
 - het op bijlage B van deze beschikking op kaart aangegeven gebied, bekend onder de naam 'Kwade Hoek'.
2. De aanwijzingen, bedoeld in het eerste lid, gaan vergezeld van een toelichtende nota.

Artikel 2

Deze beschikking treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

's-Gravenhage, 18 november 1994.

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
J. J. van Aartsen.

Toelichting

Artikel 4, eerste lid, van de richtlijn van

de Raad van Europese Gemeenschappen van 2 april 1979, inzake het behoud van de vogelstand, 79/409/EEG (Pb. EG L 103), bepaalt dat voor de leefgebieden van de in bijlage I van de richtlijn vermelde vogelsoorten speciale beschermingsmaatregelen getroffen worden, opdat deze soorten daar waar zij nu voorkomen, kunnen voortbestaan en zich kunnen voortplanten. De Lid-Staten dienen met name de naar aantal en oppervlakte voor de instandhouding van deze soorten meest geschikte leefgebieden als speciale beschermingszone aan te wijzen, waarbij rekening wordt gehouden met de bescherming die deze soorten behoeven. Gelijksoortige maatregelen dienen de Lid-Staten ingevolge artikel 4, tweede lid, van de richtlijn te nemen ten aanzien van de niet in bijlage I genoemde en geregeld voorkomende trekvogels. Tot nog toe is in Nederland, sinds 1986, een achttiental gebieden aangewezen als speciale beschermingszone. In het Meerjarenprogramma Natuur en Landschap 1992-1996 wordt de aanwijzing als speciale beschermingszone van de bovengenoemde twee gebieden aangekondigd. Bij de onderhavige beschikking worden deze aangewezen. De in de beschikking genoemde kaarten en toelichtende nota's liggen ter inzage in de bibliotheek van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Bezuidenhoutseweg 73 te 's-Gravenhage.

Eemmeer, Gooimeer en IJmeer

Het gebied 'Eemmeer, Gooimeer en IJmeer', bestaande uit drie deelgebieden, ligt in de provincies Utrecht, Noord-Holland en Flevoland. In de gemeenten Bunschoten, Zeewolde, Eemnes, Blaricum, Naarden, Huizen en Muiden. De oppervlakte beslaat bijna 1800 hectare. Het zijn overgebleven delen van de oorspronkelijke Zuiderzee, die na de afsluiting van de Zuiderzee en

de drooglegging van de Flevopolders tussen het oude en het nieuwe land zijn uitgespaard. Het betreft het Eemmeer en de ondiepe delen van het Gooimeer en het IJmeer, inclusief oeverlanden. In deze randmeren trad voor verzoeting en de beschutte ligging verlanding op langs de oude kust. Plaatselijk zijn vrij brede oevervegetaties ontstaan. De oeverzones bestaan voornamelijk uit moerasvegetaties met slikranden. Het open water van de randmeren is van grote betekenis als fourageer-, rust-, en ruigebied van tal van watervogels, met name tijdens de najaarstrek en de winterperiode. De slikranden langs de kust zijn van belang als fourageergebied en slaapplek voor doortrekkende steltlopers. De moerasvegetaties en wilgenstruwelen zijn van groot belang als broedgebied. Bestuur en beheer van 'Eemmeer, Gooimeer en IJmeer' zijn gericht op bescherming en behoud van de natuurwaarden, waaronder de vogelkundige waarden, van het gebied. Dit komt onder meer tot uiting in de status 'als kerngebied' en 'natuurontwikkelingsgebied' in het Natuurbeleidsplan (1990), de aanwijzing als staats- en beschermd natuurmonument op grond van de Natuurbeschermingswet, de planologische aanduidingen in streek- en bestemmingsplannen en in het gevoerde beheer.

Kwade Hoek

Het gebied de 'Kwade Hoek' ligt in de provincie Zuid-Holland en behoort tot het grondgebied van de gemeente Goedereede. Het gebied heeft een oppervlakte van ongeveer 825 ha en is in eigendom van de Staat; het aan de landzijde gelegen gedeelte van circa 375 ha is in beheer bij de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten. Het gebied ligt aan de Noordzee, bij de monding van het Haringvliet. De 'Kwade Hoek' bestaat uit ondiepe zee en uit beweid schor en slikken, doorsneden door grillig verlopende krekens en vochtige, primaire duinvalleien met een brede strook jonge duintjes. De 'Kwade Hoek' kent door de afwisseling van duinen, schorren en slikken een rijke broedvogelstand. In de trek-tijd fourageren en rusten in de poelen en krekens, op het strand en op de droogvallende platen vaak steltlopers. In de herfst verzamelen zich hier grote groepen lepelaars voor de najaarstrek. Het gebied is eveneens van belang als overwinteringsgebied voor ganzen. Bestuur en beheer zijn gericht op de instandhouding en ontwikkeling van de natuurwaarden, waaronder de vogelkundige waarden, van het gebied. Dit komt onder meer tot uiting in het feit dat het gebied als 'kerngebied' deel uitmaakt van de ecologische hoofdstructuur van Nederland zoals aangegeven in het Natuurbeleidsplan (1990), dat het gebied is aangemerkt als één van de vier gebieden met 'accent natuur' in de beleidsconvenant 'Integraal Beleidsplan Voordelta (1993)', in de planologische aanduidingen in streek- en bestemmingsplan en in het door de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten gevoerde beheer.

's-Gravenhage, 18 november 1994.

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
J. J. Aartsen.

TOELICHTING BIJ DE AANWIJZING VAN HET "EEMMEER, GOOIMEER EN IJMEER" ALS SPECIALE BESCHERMINGSZONE IN HET KADER VAN DE EG-VOGELRICHTLIJN

1. Inleiding

Het Eemmeer, het Gooimeer en het IJmeer liggen in de provincies Utrecht, Noord-Holland en Flevoland en behoren tot het grondgebied van de gemeenten Bunschoten, Zeewolde, Eemnes, Blaricum, Naarden, Huizen en Muiden. Het als speciale beschermingszone aangewezen gebied heeft een oppervlakte van bijna 1.800 ha, waarvan ruim 1700 ha in eigendom is van de Staat der Nederlanden.

Het aangewezen gebied bestaat uit drie van elkaar gescheiden deelgebieden, die een aantal ondiepe delen en aangrenzende oeverzones van het IJmeer, het Gooimeer en het Eemmeer omvatten. Tevens is een in het Eemmeer gelegen kunstmatig eiland, De Dode Hond, binnen de begrenzing opgenomen, alsmede het eiland Visdief. De oeverzones bestaan voornamelijk uit moerasvegetaties met slikranden. Op een aantal plaatsen zijn al dan niet bekade buitendijkse graslanden aanwezig. Bij de Stichtse brug ligt een voorland met spaarzaam begroeide zandkopjes. Op het eiland De Dode Hond worden naast moerasvegetaties ook wilgebossen en struwelen aangetroffen.

Het Eemmeer, Gooimeer en IJmeer zijn overgebleven delen van de oorspronkelijke Zuiderzee, die na de afsluiting van de Zuiderzee en de drooglegging van de Flevopolders tussen het oude en het nieuwe land zijn uitgespaard.

In deze randmeren trad door verzoeting en de beschutte ligging verlanding op langs de oude kust. Plaatselijk zijn vrij brede oevervegetaties ontstaan.

Gezien de gelijke ontstaanswijze en de sterk overeenkomende natuurwaarden worden de drie deelgebieden gezamenlijk aangewezen.

Het Eemmeer, Gooimeer en IJmeer vormen het leefgebied van tal van de in artikel 4, eerste lid, van de EG-Vogelrichtlijn genoemde soorten.

In deze toelichting zal vervolgens worden ingegaan op de vogelkundige waarden van het Eemmeer, Gooimeer en IJmeer, de begrenzing van het als speciale beschermingszone aangewezen gebied, het bestuur en beheer van het Eemmeer, Gooimeer en IJmeer en de gevolgen van de aanwijzing als speciale beschermingszone.

2. Vogelkundige waarden

Het open water van de randmeren is van grote betekenis als fourageer-, rust-, en ruigebied voor tal van watervogels, met name tijdens de najaarstrek en de winterperiode. Soorten die regelmatig in grote aantallen voorkomen zijn: Fuut, Kleine zwaan, Wilde eend, Smient, Slobeend, Krakeend, Wintertaling, Tafeleend, Kuifeend, Toppereend, Brilduiker, Grote zaagbek, Visdief en Zwarte stern. De hoge aantallen hangen samen met de beschutte ligging, de aanwezige rust en voor een aantal soorten de aanwezigheid van ondergedoken waterplanten, met name fonteinkruiden. Aalscholvers worden in wisselende aantallen gedurende een groot deel van het jaar aangetroffen.

De slikranden langs de kust, die bij afluiddige wind aanzienlijk in omvang kunnen toenemen, zijn van belang als fourageergebied en slaappleaats voor doortrekkende steltlopers, waaronder Watersnip, Grutto, Kemphaan, Tureluur en Kluut. Tezamen met de sloten van de buitendijkse graslanden zijn de slikranden voorts van belang als fourageergebied voor Lepelaars.

De moerasvegetaties en wilgenstruwelen zijn van groot belang als broedgebied voor verschillende soorten moeras- en struweelvogels, waaronder Grauwe gans, Bergeend, Slobeend, Zomertaling, Krakeend, Kuifeend, Roerdomp, Bruine kiekendief, Waterral, Porseleinhoen, Kwartelkoning (onregelmatig), Velduil (onregelmatig), Ransuil, Blauwborst, Rietzanger, Snor, Grote karekiet en Baardmannetje. Op de spaarzaam begroeide delen van het voorland bij de Stichtse brug zijn regelmatig Visdief, Kluut, Bontbekplevier, Kleine plevier en Strandplevier tot broeden gekomen. De oeverzone is tijdens de trektijd tevens van belang als fourageergebied en slaappleaats voor verschillende soorten rietvogels en zwaluwen en roofvogels als Bruine en Blauwe kiekendief.

De soorten van belang uit oogpunt van artikel 4, eerste lid, van de EG-Vogelrichtlijn, die vermeld staan in bijlage I van deze richtlijn (versie 1991), zijn onderstreept aangegeven.

3. Begrenzing

De begrenzing van het als speciale beschermingszone aangewezen gebied komt overeen met de begrenzing van de in het Eemmeer, Gooimeer en IJmeer gelegen natuurmonumenten zoals deze zijn aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet, als het "Eemmeer", het "Gooimeer", de "Gooikust bij Naarden" en de "Kustzone Muiden". De begrenzing van deze gebieden is bepaald aan de hand van de natuurwetenschappelijke waarden. Een aantal in het gebied gelegen dagrecreatiestrandjes is buiten de begrenzing gehouden. Het deelgebied Eemmeer wordt aan de zuidwestzijde begrensd door de buitenteen van de dijk van het oude land en aan de noordwestzijde door de Stichtse Brug, die het oude land verbindt met Flevoland. Aan de noordoostzijde wordt het gebied begrensd door de Eemmerdijk.

Het deelgebied Gooimeer is gelegen tussen "Fort Ronduit" en de

rioolwaterzuiveringsinstallatie bij de havenmonding van Huizen. Aan de waterzijde wordt de grens gevormd door de 1,0 meter -NAP lijn. Aan de landzijde grenst het gebied aan het dijklichaam van de A1/E231, de Oostdijk en het hoger gelegen oude land.

Het deelgebied IJmeer is gelegen tussen het oostelijke havenhoofd van de haven van Muiden en de landtong Groot Krabbenhoofd. Aan de waterzijde wordt de grens gevormd door de 1,2 meter -NAP lijn. Aan de landzijde wordt de grens gevormd door de buitenteen van de IJmeerdijk.

Voor de precieze begrenzing wordt verwezen naar de kaart behorende bij de aanwijzing als speciale beschermingszone.

4. Bestuur en beheer

Bestuur en beheer zijn gericht op de instandhouding en ontwikkeling van de natuurwaarden, waaronder de vogelkundige waarden, van het gebied. Dit kan aan de hand van onderstaande punten worden geïllustreerd.

- Het Eemmeer, Gooimeer en IJmeer maken deel uit van de ecologische hoofdstructuur van Nederland, zoals aangegeven in het Natuurbeleidsplan (1990), waarbij het gebied is aangeduid als kerngebied en als natuurontwikkelingsgebied. Het beleid ten aanzien van kerngebieden is gericht op het veiligstellen en vergroten van de bestaande natuurwaarden; het beleid ten aanzien van natuurontwikkelingsgebieden op het tot (verdere) ontwikkeling brengen van natuurwaarden van (inter)nationale betekenis.
- In het Structuurschema Groene Ruimte (Kabinetstandpunt, 1993), waarin deze ecologische hoofdstructuur eveneens is aangegeven, heeft het gebied ook de aanduiding van "waterrecreatiegebied".
- Het in het oude Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud aangekondigde Integraal Beheersplan Randmeren IJsselmeer heeft vorm gekregen in een nota van uitgangspunten en een aantal gebiedsgerichte deelplannen. Op het onderhavige gebied zijn de deelplannen voor het Gooi- en IJmeer en voor het Eemmeer en Nijkerkernauw van toepassing. Hierin is voorzien in een nadere zonering en fasering van de verschillende gebruiksvormen.
- Op het gebied zijn verschillende streekplannen van toepassing, te weten "Gooi en Vechtstreek" (1985) van de provincie Noord-Holland en "Utrecht" (1986) van deze Provincie. De provincie Flevoland heeft voor haar gebied nog geen streekplan opgesteld. In deze streekplannen heeft het open water en de oeverzone, voor zover gelegen in de provincie Noord-Holland, respectievelijk de aanduiding "Water" en "Moeras". Het Eemmeer en de oeverzone van het Gooimeer hebben tevens de aanduiding "Natuurgebieden". Het westelijk deel van het eiland De Dode Hond valt eveneens onder de aanduiding "Natuurgebieden"; het oostelijk deel is aangeduid met "Dagrecreatie". De graslanden aan de

Gooikust hebben de aanduiding "Agrarisch gebied".

Het Utrechtse deel van het aan te wijzen gebied is aangeduid als "Natuurgebied met bijzonder gebruik" (d.w.z. beperkt recreatief medegebruik), met uitzondering van een zone langs de oude kust van het Eemmeer. Deze strook heeft de aanduiding "Natuurgebied".

- Aangezien de randmeren pas recentelijk gemeentelijk zijn ingedeeld heeft nog niet iedere gemeente een bestemmingsplan voor dit deel van het buitengebied opgesteld. De bestemmingen in de reeds vigerende plannen zijn in overeenstemming met de aanduidingen in de streekplannen en geven een nadere zonering van met name het recreatief medegebruik van het gebied.
- Ten einde het gebied een zo groot mogelijke wettelijke bescherming te geven en een optimaal natuurbeheer mogelijk te maken zijn het Eemmeer, Gooimeer en IJmeer aangewezen als staats- en/of beschermd natuurmonument in het kader van de Natuurbeschermingswet (Stb. 1967, 572). Dit vond gefaseerd plaats in 1974, 1976, 1985 en 1990.
- In verband met de aanwijzingen in het kader voor de Natuurbeschermingswet zijn voor het Gooimeer en het Eemmeer reeds een beheersplan c.q. beheersvisie opgesteld. Deze plannen kunnen als nadere uitwerking van het Integrale Beheersplan Randmeren IJsselmeerpolders worden gezien. Het beheer zoals dat door Rijkswaterstaat, Staatsbosbeheer en de Directie Natuur, Bos, Landschap en Fauna wordt uitgeoefend is met name gericht op het handhaven van de voor de avifauna noodzakelijke rust en het instand houden en verder ontwikkelen van de waardevolle vegetaties van de overgangen van nat naar droog. Bij het maaien van rietvegetaties en graslanden wordt rekening gehouden met de specifieke eisen van de aanwezige broedvogels.

5. Andere gebruiksfuncties in het gebied

Naast een natuurfunctie vervult het gebied nog een aantal nevenfuncties, waarvan de recreatieve functie de belangrijkste is. Voorts is het gebied van belang voor de scheepvaart, de visserij en jacht, de landbouw en mogelijk voor de zandwinning.

In het Eemmeer is een tweetal vaargeulen gelegen. De brede vaargeul door het Eemmeer, evenwijdig aan de Eemmeerdijk, wordt in het Structuurschema Vaarwegen gekarakteriseerd als een hoofdvaarweg voor de recreatievaart en als vaarweg klasse IV voor de beroepsvaart. Ook de smallere vaarweg naar de Eem is van betekenis voor de beroepsvaart.

Het recreatief medegebruik van het gebied is gezoned. Grote delen zijn mede door toepassing van artikel 17 van de Natuurbeschermingswet het gehele jaar voor publiek gesloten. Het IJmeer, het diepere gedeelte van het Eemmeer (inclusief de vaargeulen), het oostelijk deel van het eiland De Dode Hond en een corridor door het Gooimeer naar de catamaranhaven zijn wel toegankelijk. Het opengestelde deel van het Eemmeer wordt, met name in de zo-

mermaanden, met uiteenlopende soorten pleziervaartuigen bevaren (zeil- en motorboten, surfplanken en kano's). Buiten de vaargeulen geldt een maximumsnelheid van 9 km/uur. Toezicht is noodzakelijk om met name plankzeilers en kanoërs uit de afgesloten gebieden te houden.

Het dagrecreatief gebruik is vooral geconcentreerd op en rond het eiland De Dode Hond en een aantal strandjes die buiten de begrenzing zijn gehouden.

Het schubvisrecht is aan een aantal hengelsportverenigingen verhuurd. Er kan zowel vanaf bootjes als vanaf de wal worden gevist in de niet afgesloten gedeelten. Uit onderzoek blijkt dat met name wordt gehengeld vanaf de Eemmeerdijk in Flevoland.

In het gebied is het aalvisrecht verhuurd aan een aantal beroepsvissers. Op basis van een overeenkomst met de hurende hengelsportverenigingen wordt door de beroepsvissers in het Eemmeer tevens op Brasem gevist.

Op het IJmeer is, voor het deel gelegen in het water tussen de dieptelijn N.A.P. -0,40 en -1,20 m, de jacht op waterwild verhuurd. In het Gooimeer is de jacht verpacht in de buitendijkse graslanden tussen de Oostdijk en de Zanddijk. In de rest van de speciale beschermingszone is de jacht gesloten.

Op de graslanden bij de Gooikust wordt ten dele nog landbouw bedreven. Middels het afsluiten van beheersplannen in het kader van de Natuurbeschermingwet wordt getracht het gebruik verder te extensiveren.

In de Zandwinnota van Rijkswaterstaat wordt gewezen op zandwinning in de bestaande en te verbreden vaargeul in het Eemmeer. Naar het laat aanzien zal, volgens dit rapport, hiermee geen belangrijke aantasting van de milieubelangen optreden. In het kader van de regionale beleidsnota "Zand boven water" heeft een nadere uitwerking plaatsgevonden van het zandwinningsbeleid voor het IJsselmeer en de randmeren. Deze nota wordt binnenkort naar de Tweede Kamer gezonden. T.a.v. het Eemmeer wordt een vaargeulverbreding van 75 naar 150 m voorgestaan, en een verdieping tot maximaal 5 m beneden N.A.P. Het in dit kader opgestelde Milieueffect-rapport beschouwt een dergelijke manier van zandwinning als de meest milieuvriendelijke optie.

6. Gevolgen van de aanwijzing als speciale beschermingszone

De richtlijn van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand, nr. 79/409/EEG, Pb. EG., no. L103, bepaalt terzake de speciale beschermingszones het volgende:

- Artikel 3, lid 2, sub a, verplicht de overheid tot het instellen van zones voor de bescherming, de instandhouding en het herstel van biotopen en leefgebieden van alle natuurlijke in het wild levende vogelsoorten op het Europees grondgebied van

de lidstaten.

- Artikel 4 geeft een nadere uitwerking van de in artikel 3, lid 2, sub a, genoemde verplichting tot het instellen van de beschermingszones, waarbij met name prioriteit wordt gegeven aan de in Bijlage I van de EG-Vogelrichtlijn genoemde soorten (artikel 4, lid 1) en de migrerende soorten (artikel 4, lid 2).
- Artikel 4, lid 3, verplicht de overheid tot het toezenden aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen van alle nuttige gegevens, zodat zij de geëigende initiatieven kan nemen voor de coördinatie die nodig is om te bereiken dat de zones bedoeld in lid 1 enerzijds, en in lid 2 anderzijds, een samenhangend geheel vormen dat voldoet aan de eisen inzake bescherming van de soorten in de geografische zee- en landzone waar deze richtlijn van toepassing is.
- Artikel 4, lid 4, verplicht de overheid tot het nemen van passende maatregelen om vervuiling en verslechtering van de woongebieden in de in de leden 1 en 2 bedoelde beschermingszones te voorkomen, alsmede om te voorkomen dat de vogels aldaar worden gestoord, voor zover deze vervuiling, verslechtering en verstoring, gelet op de doelstellingen van dit artikel, van wezenlijke invloed zijn.
- Artikel 12, lid 1, verplicht de overheid om de drie jaar, te rekenen vanaf het verstrijken van de in artikel 18, lid 1, bedoelde termijn bij de Commissie een rapport in te dienen over de toepassing van de nationale maatregelen die krachtens de richtlijn zijn getroffen.

Wat betreft het nationale beleid kan o.a. worden vermeld dat het in 1994 bijgestelde beleid ten aanzien van de jacht in natuurgebieden onder meer van toepassing is op gebieden welke zijn aangewezen als speciale beschermingszone in het kader van de EG-Vogelrichtlijn (het geldt daarnaast ook voor o.a. staats- en beschermd natuurmonumenten). Dit bijgestelde beleid houdt in dat in natuurgebieden geen jacht plaatsvindt op trekkende wildsoorten en dat jacht op standwildsoorten in beginsel slechts plaatsvindt indien bepaalde met name genoemde belangen daartoe nopen. Getracht wordt deze beleidslijn zo spoedig mogelijk te effectueren. In het geval van het "Eemmeer, Gooimeer en IJmeer" is dit beleid overigens ook zonder de onderhavige aanwijzing al van toepassing, aangezien het gebied reeds de status van staats- en beschermd natuurmonument heeft.